

Dopisi.

Iz Gorice, 12. novembra. (Skrivnemu pedagogu tržaške »Eдинosti« v zavrnitev!*) G. »pedagog!« Vi menite, da je Vaš dopis iz »Trsta« (!) v 89. in 90. št. »Eдинosti« odgovor na moj dopis »iz Primorja« v 21. št. »Učit. Tovarisa«, a jaz konstatujem, da je to le neblago obiranje moje osebe, pravi paskvil na moj podpis. Na glavne stvarne misli mojega dopisa (, da ignorujete v članku »O stanovih i. t. d.« pripravljalnico, da ni v nekeданej in sedanjej vzobrazbi učiteljev v občie Bog ve kacega razločka, da ni pot, katere se poslužujete Vi in »Eдинosti« urednik, prava in moška, . . .) na te misli — pravim — ni najti v Vašem »odgovoru« nobenega odgovora. Tržete pač iz mojega dopisa posamezne odstavke, da na njih kolikor mogoče visoko splezate ter se s tem z večje višine zakadite v mojo osebo. In kaj ima moja oseba, moja preteklost pri tem? — Moj podpis je, ki Vam je »štreno zmel«.

Skrita in vender očita namera Vašega članka je bila: »Pogazimo enkrat te novodobne učitelje, te »ljudskošolnike« (ljudskošolce!!) v blato, da nikdar več ne vstanejo!« — In zakaj? Zato ker je bil na učiteljsko mesto »Eдинostinega« »pedagoga« imenovan »mizarski (mizarski!!) garzon«,**) kateremu se je moral »pedagog« umakniti! Kako plemenit povod plemenitega članka! — In sedaj pridem jaz, starodobni učitelj, ki se drznem v bran postaviti se za svoje mlajše tovarise. To Vam je bilo preveč. Mislili ste: »Ako bi ne bilo podpisa, utegnulo bi se ob kratkem odgovoriti, da govori »pro domo«, a ta šmentani podpis! ta mi je vso »štreno zmel«; zato: udri nanj!« — In tako se je zgodilo.

Križ je pač, da sva jaz in »pedagog« taki krajnosti! — jaz »métem štrene« sè svojim podpisom, a on pa v podpisih »gradi mir« in v spisih seje prepri! — Konstatujem torej — kar je jasno kot beli dan — da sem nameraval sè svojim dopisom in podpisom vse kaj drugega nego bahati se.

Ne štejem si v čast specijalno (ne: specijelno!!) odgovarjati za hrbtom urednikovem in stavčevem skritemu »pedagogu«. Zato »junaka« pozivljam, naj stopi sè svojim imenom, »izza hrbita« na dan; kajti pošten možak boréc se »za resnico in pravico« (kakor sam piše) se ne skriva drugim ljudem za hrbet, ako je treba lastna resnična in pravična načela in napade zagovarjati. Slovesno mu obetam, da mu hočem potem vse napade in slovniške popravke (!) **do pičice ovreči**; kajti gradiva, **njegovega orožja**, imam mnogo v roci. Ni me pa volja otepati se sè skritim »junakom!«

Ivan Mercina.

S Krškega. (Prvo zborovanje »Pedagogiškega društva« v tekočem šolskem letu v Sent-Jarneji na Dolenjskem.) Po sklepu zadnjega zborovanja je zborovalo »Pedagogiško društvo« dné 4. novembra t. l. v šolskem poslopji Sent-Jarnejske ljudske šole. Izmej učiteljstva raznih okrajev se je tega shoda udeležilo 16 učiteljev in 3 učiteljice. Tudi je prišlo več odličnih Sent-Jarnežanov, mej temi posebno g. Vučer, predsednik kr. šol. sveta, g. Bučar, župan, g. Poljanec, kr. šol. nadzornik, g. Zagorec, posestnik in oštir i. t. d. in razen teh mnogo kmetskega občinstva, okolu 80 osob. — Predno pridem k daljnemu poročilu tega zborovanja naj še omenim, da je učiteljstvo Sent-Jarnejsko šolo zunaj in znotraj v ta namen primerno oplešalo: pred učilnico si že od daleč zagledal postavljene mlaje, raz okna so pa vihrale narodne in cesarske zastave: za zborovanje odmerjena šolska soba je bila tudi prav lepo z venci in cveticami okrašena.

Zborovanje otvoril ob 10. uri društveni predsednik g. Fr. Gabršek ter vse dosle učitelje, učiteljice in šolske prijatelje pristrčno nazdravi. Ob jednom tudi omenja, da ga veseli, ker vidi toliko število kmetskega občinstva pri zborovanji! — Na to društveni tajnik g. Ravnikar prečita zadnjega zborovanja zapisnik, ki se jednoglasno odobri.

Naslednja točka: »Dolenjci s stališča omike in napredka« je odpala. Namesto tega je poročal gosp. Gabršek o vzgoji splošno — vzlásti z ozirom na domačo hišo. Prisotnim roditeljem je na srce polagal važnost vzgoje, ki jo imajo pri svojih otrocih. Posebno je pa poudarjal, da imajo stariši sveto dolžnost, skrbeti za lepo krščansko izrejo, kajti oni so v prvi vrsti poklicani za ta posel; potem pride se le šola na vrsto.

*) Čest. čitalci »Tovariševi« naj blagovole oprostiti, da sem prisiljen zavračaje napad na lastno osebo zabresti v neljube mi osebnosti. Držati se hočem mej dostojnosti, kolikor je sploh mogoče odgovarjaje na tak »revolver-žurnalističen« napad. — Gledé svojih studij sem poslal stvarni popravek v »Národ«.

**) Primerjaj konec članka v 76. št. »Eдинosti!«

To priliko je g. predsednik društva porabil tudi v to, da je starišem razkladal velike koristi, ki jih imajo njih otroci od šole. Vsaj to dovolite svojim otrokom, da bodo redno hodili v šolo, kjer se nauče najpotrebnejših naukov za prihodnje življenje. To je jedina dota, ki jo zamorete svojej deči privoščiti; a čisto jej še to odtegujete s tem, ker bi radi imeli svoje otroke doma — in ne pri pouku. Tako je g. govornik unemal kmete za šolo.

Za tem se oglasi g. meščanski učitelj Bezlaj s Krškega. Ta ravno tako vspehuje ljudstvo s toplimi besedami do večega veselja za šolsko obiskovanje. Mej drugim jim priporoča vinarsko in sadjarsko šolo, ki se je tekom tega leta preselila s Slapa na Dolenjsko, kjer imajo pridnejši šolarji iz dežele priliko izobraziti se v umnem vinstvu in sadjarstvu, poleg tega dobé še deželne ustanove (stipendije), kar je gotovo le vašim otrokom in vam na korist. Zato pošiljajte redno svoje otroke v šolo in ne odtegujte jih pouku, kajti za to vam nikakor ne bodo hvaležni! — Vsi smo te zlate besede g. Bezlaja navdušeno odobraval.

O rednem šolskem obiskovanju je še govoril g. Abram ter kmetom raztolmačil, da postava terja, da se otroci redno v šolo pošiljajo, od tega je zavisen ves napredek! Nikar naj ne mislijo, da so učitelji vzrok, da se zanikerni roditelji kaznujejo, oni storé le svojo dolžnost. Ako bodo stariši jedenkrat uverjeni o koristí šole, nam gotovo ne bode treba siliti je k rednemu pošiljanju otrok v šolo. Kmetje so sicer malo godrnjali, ko so to slišali, kar je celó Šent-Jarnejškega predsednika krajnega šolskega sveta v ogenj spravilo, kateri jim je naravnost povedal, da radi tega Dolenjci tako nazadujeta, ker se nečete učiti, vedno se držite starega kopita! Sedaj so drugi časi, kakor so bili pred 50 in celó se pred 20 leti. Ne bodite trmasti in nehvaležni ljudem, ki zelé le vam dobro itd.

O kmetijstvu sta govorila gg. Lunder in Abram. Prvi je govoril jako temeljito o zboljššanju sadjarstva po Dolenjskem, ter je stavil slednjič sledečo resolucijo: Odbor »Pedagogičkega društva« naj pošlje jedno prošnjo na slavni c. kr. okrajni šolski svet, kateri naj z vsemi postavnimi sredstvi deluje na to, da vsi tisti krajni šolski sveti preskrbé tam, kjer še ni šolskih vrtov, prostor v obsegu 1 orala za potrebne vrte; drugo prošnjo pa na visoki c. kr. deželni šolski svet, koji na isto tako vpliva na vse druge okr. šol. svete. Ta predlog se je jednoglasno vzprejel. — Res je že skrajni čas, da šolske oblasti v tem oziru kaj storé!

G. Abram je obravnaval kmetijstvo sploh, kako naj moder učitelj ves šolski pouk združuje s kmetijskim, n. pr. pri računstvu, prirodopisu, zemljepisu itd. Govoril je jako popularno, kakor prav nalašč namenjeno prostim kmetiskim poslušalcem. Kmetje so ga prav verno poslušali. Bog dal, da bi tudi kaj hasnilo!

Od pojedinih nasvetov je z večino glasov obveljal oni, da bode prihodnje zborovanje začelkom aprila v Mokronogu.

Zdaj se g. predsednik lepo zahvali vsem, ki so se zborovanja udeležili — osobito pa gg. poročevalcem za trud, kakor tudi predsedniku Šent-Jarnejškega kr. šol. sveta, g. županu in drugim odličnim možem, ki so nas počastili s svojim pohodom — ter zatvori sejo s trikratnim slavklicem na presvetlega cesarja.

Pri skupnem obedu v gostilni g. Zagorca je nam čas mej kolegijalnimi in prijateljskimi razgovori kaj hitro potekel. Tudi ni manjkalo lepih in naudušenih napitnic. Predsednika okr. šol. sveta g. H. Weigleina je skupščina telegrafično pozdravila.

Ako bode novo društvo v tem zmislu nadaljevalo in tako delalo, kakor je pričelo, si bode vedno več udov in prijateljev pridobivalo. Ze sedaj šteje nad 130 društvenikov. Gotovo lepo število za tako kratek čas njegovega obstanka!

Iz Logatca. Zahvala. Slav. c. k. kranjska kmetijska družba v Ljubljani podelila je Dol. Logaški ljudski šoli za šolski vrt 50 gl. državne podpore, za kar se pristrčno zahvaljuje
voditeljstvo ljudske šole Dol. Logaške.

— Zahvala. Slavno društvo »Národna Šola« poslalo je ubogim učencem tukajšnje šole za mali znesek veliko učil. pripomočkov, za katero darilo se lepo zahvaljuje
voditeljstvo ljudske šole Dol. Logaške.

S Police pri Višnjigori. (Zahvala.) Slavno društvo »Národna Šola« je tukajšnji šoli podarilo mnogo različnega šolskega blaga. Za ta velikodušni dar se v imenu uboge šolske mladine iskreno zahvaljuje

Ivan Dremelj,
učitelj in c. kr. šol. sveta predsednik.

Iz Ljubljane.*) (Odbor »Slovenskega učiteljskega društva«) imel je svojo drugo sejo dne 4. novembra popoldne ob 2. uri. Sklenilo se je po slovenskih časopisih objaviti, da je društvo prevzelo v področje svojega delovanja izdajo šolske knjižnice za mladino. Zato se bode društvo obrnilo pismeno do slovenskih pisateljev. V objavi pa hoče društvo poudarjati, da bode ono vredna in primerna dela po svoji moči nagradilo, ter sploh slovenske pisatelje v ta namen po možnosti in vrednosti podpiralo. Zato primernih del pričakuje društvo vsaj do velike noči. — Društvo je tudi brzojavno čestitalo g. Štefanu Baškori o priliki njegovega odlikovanja v Prago dne 26. oktobra. — Dalje se je sklenilo, da se imajo zopet oziveti zabavni zimski večeri, kakor je imelo društvo lansko leto jednake zimske večere, katere ima oskrbeti za to izvoljeni zabavni komite. — Tudi društvenikom se ima pisati gledé zaostale letnine, ter jim naznaniti, da se o svojem času prijavi »Imenik« vseh društvenikov.

— K preizkušnji učiteljske sposobnosti (od 22. do 28. preteč. m.) je prišlo 18 učiteljev in 8 učiteljic. Iz mej teh so 12 učiteljev in 3 učiteljice dostali preizkušnjo učiteljske sposobnosti s slovenskim in nemškim učnim jezikom, 2 učitelja in 1 učiteljica pa samo s slovenskim in 4 učitelji in 3 učiteljice pa z nemškim učnim jezikom. Mej temi sta 1 učitelj in 1 učiteljica dostala preizkušnjo z odliko; 1 učiteljica pa preizkušnje ni naredila.

*) Zaradi tesnega prostora zakasnjeno.

Uredn.

Razpisi učiteljskih služeb.

Na Kranjskem. Na novoustanovljeni enorazredni ljudski šoli v Trzinu učiteljska služba z letno plačo 450 glđ., opravilno doklado 30 glđ. in s stanovanjem v novem šolskem poslopji, stalno ali začasno. Prošnje vzprejema do 6. dne decembra t. l. c. kr. okrajni šolski svet v Kameniku. — Na enorazredni ljudski šoli v Čatežu s 400 glđ. letne plače in s 30 glđ. opravilnine in s stanovanjem. Prošnje vzprejema do 3. dec. t. l. c. kr. okrajni šolski svet v Novem Mestu.

Premene pri učiteljstvu.

Na Kranjskem. Gosp. Stanislaj Novak, učitelj v Čatežu, gre v Črmošnice in gospđ. Ivana Praprotnik, zač. učiteljica v Velikih Laščah, je za trdno postavljena na 4. učiteljsko mesto čveterorazredne ljudske šole v Postojini.

Važno za slovensko učiteljstvo.

Popotnikov koledar za slovenske učitelje 1887,

katerega izda »Popotnikovo« uredništvo v Mariboru, je ravnokar dotiskan, in se prične razpošiljati, kakor hitro pride iz knjigovoznice.

Obseg mu je: 1. Koledarj za 1887. l.; 2. Šolske tiskovine: a) Vsporedi učnih ur, b) Imenik. 3. Plače ljudskega učiteljstva po vsem Avstrijskem. 4. Šematizem ljudskih šol in učiteljev, učiteljsiše itd. po vsem Slovenskem. 5. Prazen papir za bilješke. 6. Inserati.

Elegantno v platno vezan komad stane

1 gold. 20 kr.

(po pošti 5 kr. več).

Naroča se na »Popotnikov koledar« — najbolje po poštnih nakaznicah — pri:

Upravništvu „Popotnika“,

Maribor, Reiserstrasse 8.